جلد: ١١
تیاترو مجموعه‌سی
کتاب: ١١

اوینداش

4134
A2877

درام ٣ پرده‌ده

علی اصغر کمال.

برنچی طبعی.

کتابنڭ تکرار طبعی محررینه عائددر.

ناشرلری:

احمدگرای حسنی وشرکاسی

قزان.

Казань
Лито - Типографія И. Н. Харитонова.
1911.

TÜRK TARİH KURUMU
KÜTÜPHANESİ

يارماركه : پيازيه

درامده تصوير ايدلگان اشخاص:

انوار — ياش فاسق تاتار بايى.

احمدجان — اورتا حاللى يارماركه يوروچى تاتار.

سروى جمال — احمدجاننك خاتونى.

مغلفه — ياوز قارچق.

فتح الرحمن — ما كلير. = قومسيونچى

ئه‌بترى — خوليگانراق تاتار.

كلغايه بگمى

حضرت — اورتاچه ياشلى.

احمدى
صفا } — شاهدلر.

كشى — شهردن اوزوب باروچى كشى.

ايسرك تاتار — جووان قورصاقلى بر تاتار.

خازه‌ين — زور صاقاللى، قزل بورونلى روس.

اينتيلليگينت، استودينتلر، كورسيستكه هم خلق.

واقعه شهرده.

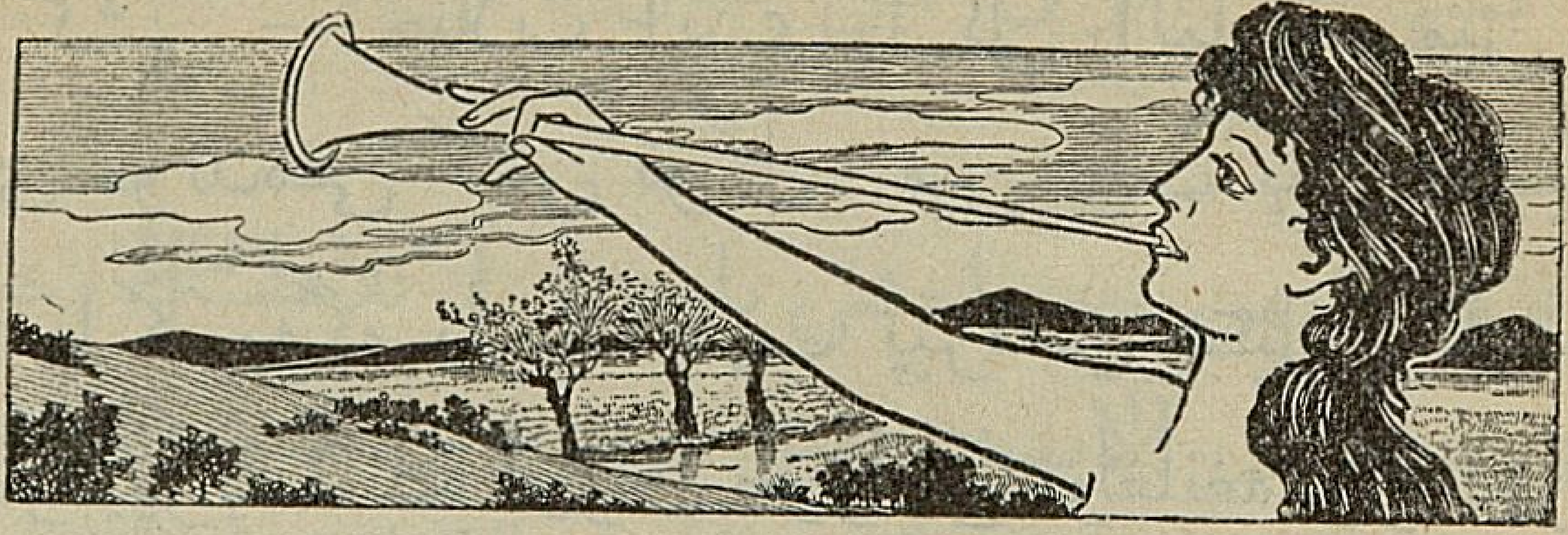

برنچی پرده.

شهر باقچەسی. کوندوز. قارشی طرفده اسکامیەلر. آرا تیره یراقدن گرامافون طاوشلری ایشتله. پرده کوتەرلگانده صحنەده هیچ کم یوق. بر آزدن پارلی ویالغز کشیلر یورشدرگالیلر. برطرفدن فتح‌الرحمن، ایکنچی طرفدن برکشی کیلوب چغالر.

برنچی کورنش

کشی وفتح‌الرحمن.

فتح‌الرحمن — (کشینی طوقتاتوب) ایسەنمی آغای انی؟

کشی — (طوقتاب) اللهغه شکر، نی یوموش آبزی؟

فتح‌الرحمن — کوز کورگان طانوغان کشی توسلی کورینەسك، نی حال، نی اشلەب یوریسك؟ قوش طوتارغه چقدکمنی؟ ای هی هی!

کشی — نیچك قوش طوتارغه؟

فتح‌الرحمن — ای هی هی! آڭلاماغانغه صالنغان بولاسك طاغی. بلەمز ایندی بز سزنڭ شیکاللی یکتلرنی. اوطر ئلی منه موندە! (اوطرالر.)

کشی — چنلاب آبزی آکلی آلمادم، مین بیت آبزی مونده‌غی کشی توگل. مین چیت ییر کشیسی، ئلی ماکاریه‌گه بارر‌غه دیب پیرمدن کیله‌در ایدم‌ده، پاراخود پریستانده اوزاق طوراچق بولغانغه‌کوره شهرگزنی قاراب کوروب چغیم دیب کرگان ایدم.

فتح الرحمن — آلای بولسه خیر، سوزم بتدی. مین سینی قوش طوتارغه چقغانسگدر دیب اویلاغان ایدم.

کشی — مین ئلی همان آکلی آلمادم، اول قوش طوتو دیگان سوز، نیندی سوز صوڭ اول؟

فتح الرحمن — ای هی هی! چیت ییر کشیسی بولغاچ آڭلاماسسڭده شول. بله‌سڭ بیت حاضر ماکاریه اوستی، ای هی هی، ماکاریه اوستنده بزنڭ باقچه‌لرده ماتور آصل قوشلر بیك کوب بولا. ای هی هی! منه سینڭ شیکللی ماتور یکتلر شول آصل قوشلرنی ئله‌گدررگه باقچه‌غه چغالر. آڭلادڭمی ایندی، ای هی هی، ایی منه شول ایندی آلایشه آڭلاساڭ.

کشی — اول آصل قوشلر ماکاریه وقتنده‌غنه قایدن کیله‌لر صوڭ آلار؟

فتح الرحمن — قایدن کیلسونلر، اویالرندن چغالر. ایه‌لری ماکاریه‌گه کیتکاچ اویالری آچق قالاده شوندن اوچوب چغالر.

کشی — آبزی مین همان‌ده آکلامادم. نیندی اویادن چغالر؟

فتح الرحمن — یاخشی یاری، آکلاماساڭ خیرلی بولسون ایندی آلایسه. مین سینی یولـگدن طوقتاتدم بوغای، پاراخودقه توشه‌رگه صوکغه قالا طورغانسکدر، یه یاری خوش صاو بول، مین مونده بر آز اوطرام ئلی.

کشی — (اورنندن طوروب) یاری خوش صاو بولگز، سز اوزگز شول، قوش طوتارغه چقدگزمنی؟

فتح الرحمن — ایی، بز قوش طوتوچیلرنی طوتارغه چقدق. یاری خوش، بار، یولـگدن قالما.

کشی — (چیتکه قاراب) اشپیون ایکان، بلدم. تیز ره‌ك طایارغه کیره‌ك! (کوزدن یوغالا).

فتح الرحمن — (آرتندن قاراب قالوب) معناسز کشی ایکان، آکغرا نرسه ایکان، وه‌زمله‌ب سویله‌گاننڭده معناسن بلمی. «سز اوزگز شول قوش طوتارغه چقدگزمنی» دی. آکغرا، بز سزنڭ شیکللی قوش طوتارغه یوروچیلرنڭ اوزلرن‌ده یاخشی‌غنه قابقنغه ئله‌کدره‌مز. اوزغان یل یاخشی‌غنه ته‌تی قوشلر طوزاقغه ئله‌کانلر ایدی. «شهرگه دانگنی چغارام» دیب قورقتوب یکتندن، «یکت بله یورگانگنی ایرکه‌ئه‌یته‌م، خط یازوب بیه‌رم» دیب خاتونندن شاقداعنه قوبارغان ایدم. هم چندان‌ده اگر ایکیسی‌ده یوزه‌ر صوم طامزغان

بولماسه‌لر، چنلاب‌ده کشی آراسینه اسملرن چغاراچق ایدم، یاری ئلی بیروب قونلدیلر. میگا: «سین نیك بو یللرنی ماکاریه‌گه بارمیسك؟» دیلر، ه، تیك طوروب ایکی یوز تنکه آقچه توشوررلك بولغانلق پچاغمه منی میگا ماکاریه؟ قدرن بلگان کشیگه بزنك ماکاریه اوستی اوزی برزور یارمارکه اول. (بر طرفدن ئه‌بتری کیلوب چغا. بر آز ایسرك).

ایکنچی کورنش

فتح الرحمن، ئه‌بتری، استودینت هم انوار.

ئه‌بتری — (فتح الرحمن یانینه کیلوب اوطروب) نی‌حال ایبلەش، اشار بارامی؟ آیبای سز بر کونلرنی تگی قازاقلرنی نق اوطرتقانسز صوك ئه؟ میگا نیعمی سویله‌دی.

فتح الرحمن — (قاشلرن جییوروب، آچولانوب) نیـنـدی قازاقلرنی؟

ئه‌بتری — بلەمله ایندی، میندن یاشرگان بولاسك طاغی، مین بلدم ایندی، پودۋالچی جمالیلر بله برگه‌لەب قازاقلرنك ایکی یوز پودلاب قوی ماین سگدرگانسز. مالادیس ایبده‌ش، شولای کیره‌ك. نو، قایا ئلی ایبده‌ش، باش بیك آورتا، یارطیلق قنه بیر ئلی، قازاقنك قوی ماین بر آزغنه جووب آلیق ئلی؟

فتح الرحمن — کوزگه قروب صالورغـه صوقر بر تین‌ده یوق. بولماس، یوقغه ماتاشما، آوزگنی جروب

کوب سويله‌شوب يورساڭ کيره‌گگنی آلورسڭ.

ئه‌بتری — بله‌م، بله‌م، بيك اشانام. نو ايبده‌ش بالله يارطيلق بير ئلی، باش آورتقانغه چدارحال يوق.

فتح‌الرحمن — کيت آندن، يورمه مونده، چيت کاپيك‌ده يوق. بولماس. (ايکی استودينت ايله برباريشنا اوزوب بارالر).

ئه‌بتری — قاراتگی نه‌له‌تلرنی، ايکيسينه برمه‌تکه‌نی ايه‌رتکانلر. اورص بولولری جيتکان ايندی، تورتونه‌سيلری‌گنه قالغان.

استودينت — ناخال: پادليتس! خوليگان! (کوزدن يوغالالر).

ئه‌بتری — ئه آچووگز کيله‌منی! مسلماننی مصقل ايتوب يورمه‌س‌سز! (فتح‌الرحمنغه) مين آلارنی طانيم، قرغان باشلر آلار، ئه اوزلری استودين بولغان بولوب، مسلماننی مصقل ايتوب اورصچه کيينگان بولوب مه‌تکه‌لر بله يوريلر. نو ايندی ايبده‌ش، بالله تگيلرگه‌ده بيك آچووم کيلدی، قايا بير ئلی ايبده‌ش يارطينی‌غنه صندرب کيليم ئلی. (اينتيلليگينت اوزوب بارا. ئه‌بتری اورنندن سيکروب طوروب، اينتيلليگينت‌نڭ جيگينه ياپشوب) طۋورر! منه منه نه‌ق اوزی!

اينتيلليگينت — (قورقوب کيتوب چيتکه‌طارتلورغه نيت‌ايتوب) نرسه؟

ئه‌بتری — قايا مورزا، باش آورتا، يارطينی صندريم ئلی؟

اينتيلليگينت — ناخال! صاباکی! (تيزگنه کيته باشلی فتح‌الرحمن اوطورغان اورنندن طوروب کيتوب کوزدن يوغالا).

ئه‌بتری — نو آلای بولسه بر ته‌مه‌کی گنه بیر.

اینتیللیگینت — خولیگان! (قاچا باشلی.)

ئه‌بتری — (یاشادن جیگندن طارتوب) داۋای دیم، یگرمی تین! آطو!.....

اینتیللیگینت — گراداوای!!! (ئه‌بتری قاچا باشلی. اینتیللیگینت تیزگنه کوزدن یوغالا).

ئه‌بتری — (مکروه طاوش ایله، مسقل ایتوب) گرداۋای! طابقانلر قچقرورغه بر سوز. نو کیریلر صوڭ شول جدیدلر. هیچ برسندن بر تین آلور حال یوق. اوزلری گنه کیرلوب کیونوب اوره‌گه قاتوب یورسونلر ایمش. بر ئله‌گورسز ئلی. (یاق یاغینه قارانوب) آخ کانالیه! فتحی‌ده قاچقان. (کیلوب اوطورا). کم بولسه‌ده بره‌و کیلوب ئله‌گور ئلی. آخ ژولك فتحی. ئه! قاچوب‌ده اولگورگان بیّت! شونده بر آطنه ئلك کنه بر قازاقنڭ مڭ تنکه‌لك قوی ماین، پودۋالچی جمالی بله برگه‌له‌ب یابقانلر. ئه اوزلرینڭ طاوار یشلرینه شوندن یگرمی تین‌ده ئلوش چغارورغه قوللرندن کیلمی. ئله‌گورلر ئلی، آقچه‌سز فاتیرگه کرگانلرن سیزمی‌ده‌قالورلر. (تللرن چغاروب، قوللرن اوعالاب) ئه‌هه‌هه، ره‌ت بولا! انوار آبی کیله. اش پشدی. آخوتاغه چقغان. اول برده قزغانمی ایندی، نی قدر تله‌سه‌ڭ شول قدر یاودرا. تولکی جاین‌غنه بلورگه کیره‌ك. (انوار کیلوب کره). انوار آبی، نیحال؟ ایسه‌ن‌گنه یوریسکمی؟

انوار — (التفاتسزغنه) ایسه‌ن بولماسام دوکتور بولماقچی ایدگمی ؟

ئه‌بتری — انوار آبی، بوگون سیگا بیك شه‌ب ره‌تلر بار!

انوار — (یولندن طوقتامیچی‌غنه) نیندی ره‌ت ؟

ئه‌بتری — بر آزدن ماللرنڭ بیك اسپیژیلری بولاسی.

انوار — نیندی ماللر ؟

ئه‌بتری — بولا ایندی بولا، بیك شه‌بلری بولا. تولکی انوار آبی، باش بیك آورتا، بر یگرمی تین گنه بیر ئلی، یارطینی‌غنه صندروب کیلیم ئلی. آندن آری ئه‌یتورمن.

انوار — یانمده واق آقچه‌م یوق.

ئه‌بتری — انوار آبی دیم، زنهار بیر ئلی، واق آقچه‌ڭ بولماسه آلماشدررمن، بر تنکه‌لگڭ بولسه‌ده بیر. بیر یوتسون منه، اچوب بترمیم، یارطینی‌غنه آلامده، قالغانن اوزگه کیری قایتارب بیره‌م.

انوار — (بارا بارا) یوده‌تمه ئلی، حاضرگه یوق، بر تنکه‌لگم‌ده یوق، باشقه بر وقت بیررمن ئلی. (کروب کیته).

ئه‌بتری —(آرتندن قالمیچی کروب کیته)، «یه‌سه‌نه‌ایندی انوار آبی، یگرمی تیینگنه بیرسه‌نه ایندی (دیگان سوزلری ایشتله. صحنه بر آز بوش طورا. برآزدن سروی‌جمال ایله مغلفه قارچق کیلوب کره‌لر).

یاه یاغنه : طرفه ؟
یالنغان : خفیف

اوچنچی کورنش

سروی جمال، مغلفه.

مغلفه — (اسکامیه‌لرنی کورسه‌توب) ئه‌یده قزم، منه مونده بر آزاوطروب طوریق، اول حاضر کیلوب یته‌ر ایندی.

سروی جمال — (یاق یاغینه قارانوب، یالنغان طاوش ایله) ئه‌بی زنهار اوطرمیق‌لا، ئلله نی‌اشله‌ب بیك قورقام، کشی‌کورر، زنهار بوگون گه‌قایتوب طوریق‌لا، ایکنچی بر کوننی کیلورمز.

مغلفه — (اسکامیه گه اوطروب قاطی‌غنه طاوش ایله) ئه‌یده‌اوطور ایندی، نرسه قلنغان بولاسڭ طاغی، بوری توگل بیت اول، سینی آشاماس. ایکنچی‌کون چغوب یوررگه مینم اوزمنڭ اشم‌ده یته‌رلك ـ باشمدن آشقان. ئه‌یده اوطور، قاروشوب طورما، قورقغان‌دی، قورقمینی، کمدن قورقاسڭ؟ سینڭ قورقورلق کمڭ بار؟ ئلله شول جبگان آرش بلاماغڭدن قورقوب طوراسکمی.

سروی‌جمال — کشی‌فلان کوروب اوزینه ئه‌یتسه‌لر، جانمنی چغارغانچی قیناب ایزوب طاشلار بیت!

مغلفه — (آچولانوب کوزلرن آلاقایتوب قاراب) قویسانا زنهار یوق‌سوزلرگنی، قینادی دی، قینامینی، شول آرش بلاماغندن قورقوب طورساڭ. ئلله شول مه‌می آوزنی یاراتوب طورغان بولاسکمی؟

سروی جمال — یاراتماسام‌ده ئه‌بی، بو بیك زور

مه‌می :
ئه‌بی :

جبگان : بوشاه ؟ بلاماق :
الاقایته :
آرش :
مه‌می :

اویات اش بیت، کشی کوزینه نیحال ایتوب کورنورسك.
کشی آراسینه اسمم چقسه نی اشلەرمن. (اورندقغه اوطروب یغلی
باشلی).

مغلفه — (برآز یومشاغراق طاوش بله) سربی، جانم، اول نی
قلنووك ایندی اول؟ اول بیت برده آندی موندی یکت
توگل. سزنك ایکی آرادەغیغنه اشنی کشی قایدن
بلسون؟ کشی بلسه نی بولغان طاغی؟ اول بیت سینی مصقل
ایتەر اوچون یورمی. بر کون اول سینی ایرك بله باگونك
بارغانده کورگاندە، شول کوندن بیرلی تمام سیگا عاشق
بولغان. «ئەبی» دی، «زنهار» دی، «بر کون» دی،
«احمدجاننك خاتونن باگونده کوردم، بیگرەك ماتور ایکان،
ایرینه بتونلەی ارەم ایکان، ئی ئەبی، اگر اول مینم خاتونم
بولسه، مین آنی باشندن آیاغینه قدر آلتون کموشکه
چومدرر ایدم، عمر بوینه کییندرب یاصاندرب بیك راحت
ایتوب طوتار ایدم. شونی کورگاندن بیرلی هیچ بر
آشاغانم آش توگل، یورگانم کون توگل، باشم تمام دیوانەغه
صابشوب بتدی ایندی» دی. «ئەبی زنهار» دی، «نیچك
ایتساك ایت، شول خاتوننی میگا آلوب بیر، شونی مینم
خاتونم ایتسەك، یاخشیلغکنی عمرم بوینه اونوتمام» دی.
مینده شول سوزنی ایشتکاچ، زور کشینك سوزی آیاق
آستنده قالماسون دیب، قولمدن کیلگان قدر طرشدم. ایك
اوّل نیچك ایتوب بولسەده سینك بله بلشلندم. آندن صوك

بو ایرن یاراتا میکان یوق میکان دیب سینڭ جایه‌ڭنی طارتوب قارادم. ایرڭ بله بیك طاتو طورماغانلغڭنی بلگاچ آندن صوڭ بازوب سیڭا سرنی سویله‌دم. بونده هیچ بر قورقا طورغان اش یوق. منه اوزی بله بر کوروب سویله‌شڭزده مکارجه قایتقاچ ایرڭدن آیرلورسڭ.

سروی‌جمال — ئه‌بی صوڭ اول مین آیرلغاچ مینی آلمی قالماس میکان؟

مغلفه — قوی زنهار، آندی یوق سوزلرڭنی سویلی کورمه، آندی آلداو جولداولر بولورلق بولغانده مین صوڭ الوغ باشمنی کچی ایتوب، آندی یوق بار اشلرگه قاتشوب یوریممی؟ آللام صاقلاسون، آندی یوق بار اشلرگه قاتشورغه. کوزلرڭنی تیزره‌ك سورت قزم، جلاغانڭنی کوره کورمه‌سون، اول آندی اشلرنی هیچ یاراتمی. ئه‌نه کیله. (بورنن سورتکان بولوب یاولق چغاروب بولغی.) منه‌اوزی‌کیلسون ده، ایکیگز برگه، نیچك ایتوب آیرلو، نیچك ایثوب طوی یاصاو طوغریسنده سویله‌شورسز. بیورغان بولسه بیك بختلی، بیك بای بولورسڭ. بای خاتونی بولوب دیشلالرده غنه اوطروب یوررسڭ. قزم، برده خفالانما. سین اوطروب طور قزم، مین انوارنی قارشی آلیم. (اورنندن طوروب قارشی بارا، انوار کیلوب کره).

دورتنچی کورنش

مغلفه، سروی‌جمال، انوار صوکره فتح‌الرحمن.

مغلفه — (انوارنی برچیتکه طارتوب) ئه‌نه سیکا مال، طانوساڭ آل. تولکی برده جلاغانینه صقداغانینه قاراب طورما، اول اویالچانلغندن‌غنه شولای ایتکان بولوب ماتاشا، یومشاق طورما، اوزی اول سینی بیك یاراتا، کوبدن بیرلی سیکا کوزی قزوب یورگان. باری تیك قورقغانلغندن‌غنه سرن چغارا آلماغان. سینی بیك یاراتا. سین‌ده: «آلام، ایرگدن تیك تیزره‌ك آیرول‌غنه» دیگن. مونسی مینم اوزیمه‌ده بیك قیمتکه توشدی. شه‌ب نرسه، تیك قدرن‌گنه بل. آرتندن قولغه توشوره آلمیچی نه‌ق بر آطنه یوردم.

انوار — ماتورمی صوڭ اوزی؟

مغلفه — ای آگغرا یابالاق، ماتور بولماغاچ مین سیکا کیتره‌ممی‌صوڭ آنی. صوورروب‌یوتارلق ایندی. اوزڭ‌ده عمر بویینه آیر یلا آلماسسڭ. نه‌ق یاش چبش شیکللی. یه‌کوب سویله‌نوب طورما، قاشن ایندی تیزره‌ك، مینم اشلرم بار، مین ایکیگزنی‌گنه قالدرام‌ده کیته‌م.

انوار — (بیشلك کاغز چغاروب مغلفه‌نڭ قولینه قسدرا).

مغلفه — (آقچه‌نی قاراب) بونی دیگان اشڭ بو؟ بونڭ اوچون‌گنه بر آطنه بویی یوررگه ئلله مینی دیوانه دیب بلدڭمی؟ آز دیگانده بر ایللی تنکه‌ده بولماغاچ مین آنڭ آرتندن اش قالدروب یوریمه‌ی صوڭ!

سروی‌جمال — (اوز آلدینه) یاربی خدایم، خیرلی گنه بولا کورسون. یوره‌کلرم بتونله‌ی سیکره. مینی آلداماسه‌لر غنه‌یارار ایدی، ئلله‌نیندی‌یاشرن‌سوزلر سویله‌شه‌لر بوغای.

انوار — مه ایندی آلایسه! (برنی قدر کاغز آقچه‌لر چغاروب مغلفه‌نڭ اوچینه قسدرا.)

مغلفه — یاری ایگولگن کور. ئه‌یده ایکیگزنی کورشدریم. (سروی‌جمال یانینه بارالر).

مغلفه — ئه‌یده اوغلم، اویالما، اویالما، ای به‌بکه‌م، پسی بالاسی، شیکلّی پوصوب‌قنه، اویالوب‌قنه طورا. قزم، سین‌ده اویالما، کورشگز کورش!

(فتح‌الرحمن کروب بر آغاچ آرتینه پوصوب، طڭلاب طورا.)

انوار — (آقرنغنه) ایسه‌نمیسز؟ (اوطرا).

سروی‌جمال — (قولن بیروب، اویالوب‌غنه) ایسه‌نمی.

مغلفه — اوغلم انوار، قزم سربی، مونده آچقده کشی کوز آلدنده کورشو اوڭغایسزدر، بارگز به‌بکه‌لرم بار، تگنده‌رك باروب، بیسیدکه‌گه کروب اوطرگز. شونك سوله‌شورسز، کشی‌ده کورمه‌س، اوڭغای بولور. بارڭز بالالرم، بار! مین مونده سز کیلگانچی کوتوب اوطوررمن.

انوار — (اورنندن طوروب، بیك کولوب قاراب) ایده‌ڭز جانم، بیسیدکه‌گه کروب اوطریق. (سروی اورنندن طورا. انوار سروی‌جمالنڭ قولتغندن یته‌کله‌ب آلوب کروب کیته. سروی‌جمال بیك قایغیلی صورتده گنه باشن اییوب بارا. کوزدن یوغالالر).

مغلفه — (تگیلر کوزدن یوغالغاچ، یاق‌یاغینه قارانوب: کسه‌سندن آقچه‌سن

چغاروب قاراب) ای صاران دوڭغز، نینندی ماتورنی کیتروبده باری اوتوزغنه تنکه بیرگان. طاغی قولغه توشه‌ر ئلی، اول وقتده نیچك ایتوب صغارغه کیره‌کلگن بلورمن ئلی. (کروب کیته باشلی).

فتح الرحمن — (آغاچ آرتندن چغوب) مغلفه!

مغلفه — (بورلوب قاراب) نرسه؟

فتح الرحمن — میگاده ئلوش؟

مغلفه — نینندی ئلوش؟

فتح الرحمن — یه کوب تلگه صالنما آطو حاضر اشگنی بوزام.

مغلفه — بیردی دی ئلوش، بیرمینی، آرتندن اون کون یوروب بتونله‌یی باری اون تنکه بیردی، طاغی سیگا، آندن‌ده ئلوش چغاروب بیررگه کیره‌ك. ئلوش آلاسڭ کیلسه، آرتندن اوزڭ یوررسڭ.

فتح الرحمن — قارا آنی ئله‌گورسڭ ئلی، اونوتما!

مغلفه — (مسقل ایتوب قاراب، آوزلرن بولتایتوب اوچکله‌ب) آللا، خراب ایتدڭ، مینی قورقتماقچی بولغان بولوب ماتاشا. چورتم قورقا سیندن! (کروب کیته).

فتح الرحمن — یاری، وقتی طوری کیلور ئلی. بیرمه‌سه‌ڭ بیرمه‌سڭ، مین قایدن آلورغه یولن اوزم طابارمن. خاتونن طانودم، احمدجان خاتونی. ایکی یوز تنکه‌سز قولدن اچقندرمام! (چغوب کیته).

پرده

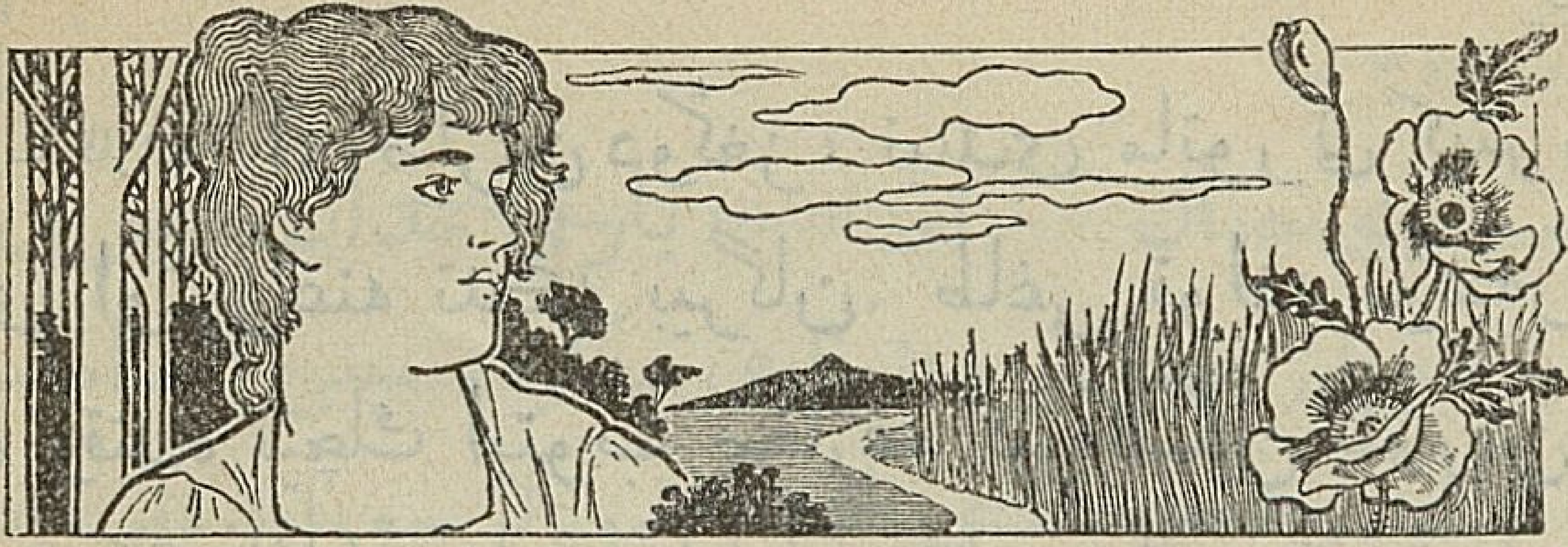

ایکنچی پرده

احمد جاننڭ یورطی. اوڭ یاقده ته‌ره‌زه‌لر. توردہ ایو آلدینه‌چغا طورغان، صولده ایکنچی بولمه‌گه چغا طورغان ایشکلر. یورط جهازی‌اورطاچه‌غنه. کیچ. پرده آچلغانده صحنه‌ده کشی یوق.

برنچی کورنش

مغلفه، سروی جمال.

سروی جمال — (مغلفه ایله ایشکدن کره کره) کیچ بله بو وقتده کم یوری ایکان دیب قورقا قورقاغنه چغوب باراداردم، سین ایکانسڭ. بو آراده بر کوندن بیرلی ئلله‌نی اشله‌ب بیك قورقا باشلادم. ئه‌یده‌چیشن. قونارغه کیلگانسگدر بیت؟

مغلفه — ایسه‌ن صاو طوراسگه‌ی قزم، قونارغه کیلمه‌دم. قونارغه کیلمه‌سه‌م‌ده سیگا بر آز ایبده‌ش بولورمن. بای خاتونی بولغاچ، قورقا باشلاغانسگدر شول. ئلگه‌ری برده قورقمیدر ایدڭ.

سروی جمال — بر کوندن بیرلی بیگره‌ك قورقا باشلادم. بیگره‌ك تگی، باقچه‌غه چقغان کوندن‌بیرلی‌قورقام. اول کون سین اوزڭ کوتوب طورام دیب وعده قویدڭ، ئه اوزڭ ئلله قایده یوغالغانسڭ.

مغلفه — ای هی هی! شولای بولغاندر شول. مین اول کوننی سزنی کوتدم، کوتدم‌ده، بولار

آبصطای = آبز طوطای = حرمتلو آتلا و خالا

ایندی آخری بر برسینگ کوکلینه بیگره‌ك اوخشاب کیتدیلر بوغای، آخری بولار مینی بتونله‌ی اونوتوب‌ده بتردیلر بوغای، کیچکه‌ده قالام، دیدم‌ده قایتدم‌ده کیتدم. آباو آباو بغرم، سبحان الله! ما شا الله! کوز گنه تیه کورمه‌سون! بر کونگیگه قاراغانده بتونله‌ی طولیلانوب، کوره‌یوب، طاغی‌ده ماتورلانوب کیتکانسگ، ایرلر صوقلانماسلق‌ده توگل شول!

سروی جمال — ای مغلفه آبصطای بیگره‌ك آرتدروب یبه‌ره‌سگ‌له ایندی.

مغلفه — ای هی هی! مینم سوزگه اشانماساگ، ئه‌نه کوزگیگه قارا. ماتور کشیلر هر وقتده‌ده شولای ایندی آلار، سینگ شیکللی قبلانغان بولالر. ماتور بولماساگ انوار شیکللی بای کشینگ کوزی سیگا توشه‌ر ایدیمی صوك. بختگ بار ایکان ایندی، بختگ. یوق ایسه انوار شیکللی یکتکه عمرده بارا آلماس ایدگ. اول اوزی گنه صورامی، صوراسه آثار بایلرنگ منه دیگانلری‌ده قزلرن بیررگه حاضر صزغانوب طورالر. ئلی صوك حاللرگز نیچك؟ بر کوندن صوك ئلله نیچه طابقر کورشکانسزدر ایندی؟

سروی جمال — یوق، کورشکانمز یوق.

مغلفه — آلدالی طورغانسگدر ئلی، ئلله قایچان کورشکانسزدر ایندی. اول کوندن بیرلی کورشمی طورا طورغان کشیلر سزمی صوك اول.

سروی جمال — چنلاب کورشکانمز یوق. کورشکان بولساق، آنی ایندی سیندن یاشروب طورماس ایدم.

مغلفه — یوری گنه ئەیتەم، یوریگنه. سینی صنار اوچون گنه ئەیتەم. میندن یاشرتون گنه اش یورتوب، یاوچیلقدن مینی قالدرماسنلر دیم.

سروی جمال — ای زنهار، یوق سوزنی سویلی کورمه، اش بولا قالسه، بیورغان بولسه سینی چیتکه قاقیمز ایندی. بولسونغنه ایندی، آندن صوڭ سینی بتونلەی باشکدن مالغه کومەرمز.

مغلفه — (چیتکه قاراب) عقلسز، شوکار بارام دیب اشانوب یوری ایکان ئلی!

سروی جمال — (سوزنده دوام ایته) ئلی منه شونسی چیتن، مونسندن نیچك ایتوب قوتلورمز.

مغلفه — (چیتکه قاراب) قوتلورسڭ، قوتلوغنه توگل، چەنچلدروب یبەررلر ئلی!

سروی جمال — (دوام ایته) نیچە کوندن بیرلی ایندی، هەمان شونی اویلاب یوریم، هیچ اوچینه چغا آلمیم.

مغلفه — هی آکارغنه اش قالسه، اول برنی دە توگل. آنڭ یوللرن طابو بیك آنصات. تیك مینی صدقه گدنغنه بوش قالدرما. اوزم هەمسن طابوب بیررمن

سروی جمال — نیندی یوللر بار؟

مغلفه — هی! بیك کوب.

سروی جمال — شولای دە ئەبی ئەیت ئلی

مغلفه — ئلی ایرڭ قایتورغه بیك کوب وقت بار.

اول قایتقانچی ئلی ئلله نیندی یوللر طابوب بولور. ایك ئلك‌منه، ایرك قایتوب کرگاچ‌ده برده انده‌شمه، سو یل‌شمه، آنك بله کورشمه. شوندن صوك اول سیکا یالنا باشلار، سیکا آلوب قایتقان بوله‌کلرن کورسه‌ته باشلار. سین برسینه‌ده التفات ایتمه. بوله‌کلرن آتوب آتوب طاشلا. صاماوارن قویما، آشن پشرمه. یاقن کیله باشلاسه قاچ. شولای ایتوب‌جفالاغاچ آندن‌آری بیك قاطی‌غنه ایتدروب «آیور مینی!» دیب اوستینه جیکرینوب قچقر. شوندن صوك اول سیندن آیریلونك سببلرن صوری باشلار. آندن صوك سین آکار به‌یل‌نه باشلارسك: «سین مینم اوستمدن اویل‌نگان ایکانسك، یاش خاتون آلغان ایکانسك، سین یارمینکه‌لرگه شول خاتونکنی آلوب یوریسك ایکان» دیب به‌یل‌نورسك.

سروی جمال — آلار باری‌ده یالغان صلطاولرغنه بولا ایچ، اول آکارغه قاراب‌قنه آیرماس بیت.

مغلفه — یالغان بولسه‌ده بیك شه‌ب یالغان‌اول. آنك اوستینه بز، «ایرك اویل‌ندی، یارمینکه‌گه شول خاتونن آلوب باردی، منه فلان کشینی آلدی» دیب بر یالغان‌خط یازارمزده شونی کورسه‌توب به‌یل‌نورسك آندن آری....

سروی جمال — قارا ئلی مغلفه آبصطای، خط دیگاچ ایسمه توشدی، بایاده مین «بو آراده قورقام» دیب سویلی باشلاغان ایدم، سین ایکنچی سوزلرگه کرشوب کیتوب

سوزمنی بولدردك. بر کوننی شول باقچه‌دن قورقا قورقا
قایتوب کیله‌در ایدم، ایشك توبینه کیلوب یتو
ایشکدن گنه کریم دیسه‌م، اوی پوچماغندن بر کش
کیلوب چقدی. «ماتور آبصطای، سینده بر یوموشم ب
ایدی» دی. قاراسام ئه‌جمی فتحی‌یی ایکان. «اشکز
سیزدم،یوز تنکه بیرمه‌سه‌ك بو گون اوك ایرگه خط یازام» دی

مغلفه — جه؟ جه؟

سروی جمال — مین قورقوومدن نی اشله‌رمنی د
بلمه‌دم. تیز گنه ایشگمنی یابدم ده بیکله‌دم. اول ئلله نیندی
ئه‌شه‌کی سوزلر بله‌ن سوگنوب بر آز طوردی ده کیتدی
شول کوندن بیرلی کیچکه کرسه‌م بتونله‌ی... (ایشك شاقلداتالر
های! طاغی ئلله کم بار، خراب بولدق!

مغلفه — قورقما، قورقما قزم، بر کم ده توگلدر
اول، أنواردر. بار، ایشگگنی آچ! مین سوزگه ماوقلانوب
ئه‌یتورگه‌ده اونوتقانمن. مینی اول مونده خبر ایته‌رگه
یبه‌رگان ایدی، بو گون کیلمه‌کچی بولغان ایدی.

سروی جمال — آی آللا، خراب بولدق! نیك برده
ئه‌یتمه‌دك؟ کشی کورسه نی اشله‌رمز! مین ده مونچه په‌ریی
شیکللی ایچ! اوستیمه کولمه‌ك ده کیمه‌گان!

مغلفه — ضرر یوق، ضرر یوق، ماتور بولغاچ
کینمه‌ساك ده یاری اول. آیغه کولمه‌ك کییرتمیلر. بار
تیز ره‌ك، چغوب آچ! (سروی جمال چغوب کیته).

ایکنچی کورنش

مغلفه یالغز.

مغلفه — (اوز آلدینه سویلی) دوراك، خاتونلردن بیگره‌ك ایرلری دوراك. شوندی ماتور خاتونني اویلرنده یالغز قالدروب یارمینکه‌گه کیتوب یوریلر. بو یوزی قاراانواری طاغی آگار قاراغانده‌ده بیش بیته‌ر دوراك. دنیاده مونك قدرده خاتوندن طویماس، عقلسز دوراك بولماس ایندی. نکاحلاب آلغان اوچ خاتونی بار، خاتونلری برسی برسندن چیبه‌ر. آنك اوستینه طاغی ایکی نرسه‌نی فاتیرده طوتا. اولغنه یتمه‌گان طاغی، آلار اوستینه کشی خاتونلری بله یوری. بار آقچه‌سن خاتون قز آرتندن یوروگه طاراتوب بتره ایندی. صاتوده هیچ بر یوموشی یوق، کیبتچیلری زاریغلیلر: «کاسسه‌دن آقچه‌نی آلاده‌چغاده کیته، چغاده کیته، بولای بولسه کیبتده‌گی ماللر بیك اوزاقغه بارماس» دیلر. ئه مونك آنده مونده اشی یوق، باری تیك آگار ماتور خاتونغنه بولسون آندن صوك هیچ کوزینه آق قارا کورنمی. بو دوراگی طاغی شوئار «آلا» دیب تیك آلدانوب یوری. احمد جانی نیندی چیبه‌ر، نیندی بولدقلی یکت، شول یتمه‌گان، ایمش اول بای توگل. آگار بای بولسون. ایمش اول بایغه باروب، بای خاتونی بولوب، ریزینو ویلرغه اوطروب یوری. یوررسك! ایرگدن آیرلغاچ

قارا جه‌یه‌وگه قالغانـگنی سیزمی‌ده قالورسڭ ئلی. میڭا باری‌ده بر. میڭا کم کوبره‌ك آقچه بیرسه، شول یاری. باشقه یردن کیلورلك اورنڭ بولماغاچ ئلله نی اشله‌ب بولمی. (ایشکگه بورولوب قاراب) ئلی همان کرمیلر. هـ، کیلشکانلر. یاقتی کونلر سیره‌ك بولا اول. بیك اوزاق راحتله‌نه آلماسسز ئلی. فتحی گه آقچه تورتـکان بولماساڭز، اول سزنی بیك طنچ طوتماس. اژدها شیکللی اول، آلار اوله‌ن آستندن اوط یورته طورغان خلق. (ایشکدن انوار ایله سروی جمال کره‌لر.)

اوچنچی کورنش

سروی جمال، انوار هم مغلفه.

مغلفه — یا، کیاو بله قز بیگره‌ك صاغنشقانلر ایکان. مین ایندی ئلله بولار بتونله‌ی یوغالدیلر میکان دیب طورام.

انوار — ماتور قز دیمه‌گاچ شولای بولا اول. (سروی جمالغه) منه سیڭا بوله‌ك ایتوب بر آلتون آلقه آلوب کیلدم. (بیره).

سروی جمال — بیگره‌ك ماتور ایکان. قاشی مونڭ نرسه، ئلله برلییانتمی؟

انوار — اییی، برلییانت، سینڭ اوچون اوچ یوز تنکه‌گه زاکاز قویدرب آلدم.

مغلفه — (چیتکه قاراب) اییی، برلییانت بله ایکیسی ینه‌شه ماگازینده طورغانلر. (انوارغه قاراب) سه‌ربی گه

وعده یوله گی ایتوب کیترگانسگدر ایندی آنی؟

انوار — ایبی، وعده بوله گی ایتوب کیتردم.

مغلفه — صوڭ میگا جاوچی کشیگه بوله‌ك ایتوب نرسه کیتر دڭ؟

انوار — سیگا نصیب بولسه اش تمام بولغاچ. (چیتکه قاراب) طویمادی بو آبژور قارچق‌ده، قایچان‌غنه چغوب کیته‌ر.

مغلفه — (چیتکه قاراب) موندن آرتق اش تمام بولو طاغی نیندی بولور ایندی، بلمیم. (تگیلرگه قاراب) شولای ایندی، شاید بوش ایتمه‌سسز ئلی، سه‌ربی سین‌ده بوش ایتمه‌سسڭ جه‌می؟

سروی جمال — یارار، یارار مغلفه آبصطای، برده بوش ایتمه‌م نصیب بولسه. (انوارغه قاراب) ئلی سین کیلور آلدندن‌غنه، تگندن نیچك آیرولورغه دیب حیله‌لر قوروب طورادر ایدڭ. سین کیلوب ایشك قاقغاچ، بتونله‌ی قورقوب سیسکانوب کیتدم. یوزی قارا، بر کون فتحی آقچه صوراب قوطمنی آلدی.

انوار — نیندی فتحی؟

سروی جمال — ئه‌نه‌ تگی ئه‌جمی فتحی‌بی، ما کلیر.

انوار — آخ یوزی قارا ایکان، سیندن‌ده صورادی منی؟

سروی جمال — صورادی. بیر مه‌سه‌ڭ ایرگه خط یازام دیب قورقتدی.

انوار — (اوز آلدینه) اشلر چوالدی ایندی آلایسه! (قچقروب) ایکنچی کوننی اول میندن‌ده صوراغان ایدی، مین بیرمه‌دم.

سروی جمال — مین‌ده بیرمه‌دم. (بیك قاتی ایشك قاغالر). آخ، خراب بولدق! ئلله کم بار!

(همه‌سی‌ده آیاق اوستینه سیکروب طورالر. مغلفه شالن بورکانه باشلی. انوار قاچارغه اورن ازلی).

انوار — معین فتحی‌در. مینی قیناتورغه کشیلر آلوب کیلگاندر.

مغلفه — جانم! زنهار مینی گنه چغاروب یبه‌ره کورگز! (ایشك بیك قاتی شالتری).

ایشك آرتندن طاوش — سه‌ربی! آچ ایشکنی، بدبخت! آچ!

سروی جمال — خراب بولدق! نی حال ایتیم! احمد جان!

انوار — احمد جان؟!

مغلفه — احمد جان؟!

(اوچوسی‌ده قاتوب قالالر. ایشك بیك قاتی شالتری.)

طاوش — آچ بدبحت! آچ! جیمروب کرەم!

مغلفه — مین قایاغنه قاچیم؟

انوار — مین قایا باریم؟

سروی جمال — مین نی اشلیم، قایا باریم؟

قایا؛ زه‌یه؟

(اوچوسی‌ده قاچارغه اورون ازلیلر. ایشکنی واتا باشلیلر. انوار قاچارغه باشقه اورون طابا آلمیچی ته‌ره‌زه‌دن سیکروب آرالقغه توشه. ایشك واتلا. احمد جان بله فتح‌الرحمن کروب کیله‌لر.

دورتنچی کورنش

احمد جان، فتح‌الرحمن، مغلفه. سروی جمال.

احمد جان — (ایشکدن کروب. آقروب) هـ ~ ~ ~ بدبخت!

(سروی جمال یانینه کیله، کیزه‌نه. فتح‌الرحمن مغلفه‌گه قاراب استهزا قیلوب کوله. قایا بدبخت؟ قایا قویدك؟ قایا یاشردك؟ (بورولوب مغلفه‌اوستینه یوزرقلرن یومارلاب کیله. تشلرن قصوب) هـ ~ ~ ~ بد... به... ختلر!!! برسی شولمی؟

فتح الرحمن — شول شول.

مغلفه — مین ایبده‌شکه گنه کیلا..

احمد جان — هـ ~ ~ یوزك... قا... را!! بارچق موندن! (مغلفه چغا باشلی.) یوق! چغارما! بار! باص شونده! (جیلتره‌توب ایلتوب پوچماقغه باصدروب قویا. سروی جمال یانینه باروب) هی بدبخت! هی یوزك قارا! قایا یاشردك؟ طاب تیزره‌ك! (سروی جمال قورقوب ایکنچی پوچماقغه پوصا. احمد جان همه ییرنی آقتارا. ازلی. فتح‌الرحمن‌ده ازله‌شه. طابا آلمیلر).

احمد جان — بار فتحی، سین بر شاهد آلوب کیل! آندن بر یه‌مشك‌ده آلوب کیل. مین موللانی آلوب کیله‌م. (سروی جمالغه قاراب) قوزغالمه اورنگدن! (مغلفه‌گه قاراب) بدبخت! جهنملك! (چغوب کیته‌لر).

ایشنچی کورنش

سروی‌جمال، مغلفه هم انوار.

(سروی جمال ایله مغلفه بربرسینه قاراشوب بر آز تیك طورالر. ته‌ره‌زه‌دن انوارنڭ باشی کورینه. بر آزدن انوار ته‌ره‌زه‌دن سیکروب کروب ایشکگه طابا یوگره. مغلفه‌ده ایشکگه طابا آتولا، سروی جمال طورغان اورنندن یوگروب کیلوب ایشکگه آرقلی توشه.)

سروی‌جمال — (بوولغان طاوش‌ایله) یوق! چق...ما... غز!

انوار — مین...

مغلفه — مین...

سروی جمال — اول... مینی... أوتورر! های!!!

(خوشی کیتوب یغلا).

انوار — بو .. بو... نیچال؟

مغلفه — خراب بولدی! ئه‌یده تیز ره‌ك (ایکه‌وله‌ب‌کوته‌روب دیوانغه کیتروب صالالر).

انوار — صو.. صو! بار تیزره‌ك، صالقون صو کیتر!

(مغلفه ایکنچی بولمه‌دن یوگروب صو کیتروب بیره. انوار صو بورکی).

مغلفه — آخ! خراب بولدق. مینم توزه‌ر حالم یوق. مین کیته‌م. (چغوب بارا).

انوار — (مغلفه‌نی قولندن طارتوب آلوب کیله) قاچما! چقما! سین مونده طور، مین چغام! (چغا باشلی).

مغلفه — یوق! سین‌ده چقما! اوزڭ خراب ایتدڭ، اوزڭ یاننده طور!

انوار — مین خراب ایتمه‌دم، سین لعنت خراب ایتدڭ.

مینی‌ده سین لعنت خراب ایتدک. قوتورتدک. (چغا باشلی).

مغلفه -- (جیگینه باروب اصلنوب) یبه‌رمیم!... چقما..!

قاچساک آرتکدن کاراول قچقرام!

انوار — (ئه‌یله‌نوب کیلوب) هی پادلیس!

مغلفه — سین اوزک پادلیس!.

(سروی بر آز عقلغه کیله باشلی. آغر آغر صولی. ایشک آرتندن طاوش ایشتوله. انوار تیزگنه ته‌ره‌زه‌دن چغوب آرالقغه قاچا. مغلفه اوّلگی پوچماغینه باروب پوصا. ایشکدن فتح‌الرحمن کره).

آلتنچی کورنش

اوّلگیلر، فتح‌الرحمن، احمدی، صفا، حضرت هم احمد جان.

فتح‌الرحمن — (ایشکدن کروب، یاق‌یاغینه قارانوب، مغلفه‌گه قاراب) نی حال آصل قوشلر، یاخشی ئله‌کدکزمی! شولای اول، آصل قوش آیاغندن ئله‌گه‌دی اول. قاراتگی چیبه‌رقزنی! هوشندن طایغان بولوب یاتا. یوزتنکه‌کنی قزغانغان بولغان ایدک. سزنک شیکللیلرنک شولای ایتوب هوشلرن یبه‌ره‌لر آنک. نی حال قارچق، نیک برده انده‌شمیسک، نیک تره‌لوب قاتدک؟ ئلله انوارنک آقچه‌لری طاماغکه اوطوردیمی؟

مغلفه — دوکغز! جیر بیت! (چغوب کیته باشلی).

فتح‌الرحمن — (جیلکه‌سندن باروب طوتوب) چو چو چو، صبر ایت بر آز، آلای، باشن آلده صالامنه اوط تورت دیب چغوب کیتمیلر آنی. بر آز کوتوب طور ئلی. طوینی

کوروب کیته‌رسك! (احمدی بله صفا کره‌لر).

احمدی — | السلام علیکم!
صفا — |

فتح الرحمن — وعلیکم السلام! ئه‌یده‌گز.

احمدی — احمد جان آبزی قایده؟

فتح الرحمن — حاضر کیلور منه آکارچی بو جانوارلرنی تماشا قلا طورگز.

احمدی — بوسی نیندی قارچق صوك مونك؟

فتح الرحمن — شول ایندی تگی، انوارغه قوش طوتوب بیروچی. ئه‌نه تگیسی آصل قوش، چیبه‌ر بیت ئه؟

مغلفه — نه‌عله‌ت!

فتح الرحمن — دولاما، دولاما: «صییر دولاسه آطدن یامان بولا»دی. بابا سز کرر آلدندن دولاب، چغوب کیته باشلاغان ایدی، کوچکه‌گنه طوتوب قالدم.

(حضرت بله احمد جان کره‌لر).

حضرت — السلام علیکم!

احمد جان — وعلیکم السلام! ئه‌یده حضرت منه موندن (دیواننی کورسه‌ته). کیت اویاتسز! کیت موندن ادبسز!

(سروینی قولندن یته‌کله‌ب آلوب طاشلی. سروی حالسزله‌نوب آبونا سورتونه ایکنچی اورندقغه باروب اوطرا).

حضرت — چو چو موللا احمدجان، آلای خلقسزلانما، آلای قلنما، یارامی. شریعت آلای قلنورغه ئه‌یتمه‌گان. «یاخشیلق بله طوتگز، طوتماساگز ییه‌رگز» دیگان. یاراتمیسك ایکان، اورما صوقما، آیرده ییه‌ر.

احمد جان — آیرام، یبه‌رم حضرت، یبه‌رم. جهنمگه قدر کیتسون. بارسین کم، وفا، ای صفا، بار یه‌مشکلر آلوب کیل، حاضر اوك تویه‌ب آلوب کیتسونلر.

صفا — یه‌مشکلر کوبدن کیلگانلر، کوتوب طورالر.

حضرت — سین آلای قزولانما موللا احمدجان. آشقغان آشقه پشکان، صبر ایتکان مرادینه یتکان. آشغو شیطان فعلی. بلکه خاتونگنك هیچ بر گناهسی‌ده یوقدر.

احمد جان — نیندی بولماغان حضرت. ئه‌نه بر شیطانی کوز آلدندوق طورا. (مغلفه‌گه تورتوب کورسه‌ته) . ئه‌نه شول نعلت توشکان، شول قهر صوقغان قارچق آزدرغان.

حضرت — آلای‌دیب ئه‌یتمه سین موللا احمدجان، بلکه افترادر.

احمد جان — توگل حضرت، توگل، کون شیکللی بلهم. یالغان توگل.

حضرت — قایدن بله‌سك؟ اوزك کوردکمنی؟ ئمله کورگان کشی بارمی؟

احمد جان — بار حضرت، بار، بتون دنیا بلگان، بتون دنیا کورگان! بتون شهرگه اسممز طارالوب بتکان. خراب بولدق ایندی حضرت خراب بولدق! دوست دشمان آراسنده رسوای بولدق!

حضرت — اول قدر کملر کورگان صوك؟

احمد جان — ئه‌نه آنسن فتح‌الرحمن‌دن صوراڭز. مینم تلم‌ده بارمی.

حضرت — ئه، کــم، فتح الرحمن، سز شولای کوردڭز منی؟

فتح‌الرحمن — کوردك حضرت.

حضرت — کملر کوردی؟

فتح‌الرحمن — بز کوردك.

حضرت — نیچه کشی؟

فتح‌الرحمن — بز اوز بزگنه کوردك.

حضرت — سز اوزڭز نیچه کشی؟

فتح‌الرحمن — برگنه کشی.

حضرت — برگنه کشی شاهد بولورغه یتمی. سز آلارنی قای اورنده، نی ره‌وشده کوردڭز؟

فتح‌الرحمن — مین موندن بر نیچه کون ئلك شهر باقچه‌سینه منگان ایدم، شونده منه بو فارچق بله منه بو خانون...

سروی جمال — آه! (یغلی باشلی هم آخرغه قدر بر طوقتاوسز بر آقرنلاب بر قچقروب یغلی.)

احمد جان — یه یته‌ر حضرت، سویله‌تمه. یاز تیز ره‌ك زنهار، کنه‌گه‌گه یاز. یوره‌گم بوزولا.

حضرت — آلای دیب ئه‌یتمه سین. بزگه بلورگه کیره‌ك.

احمد جان — کیردك توگل حضرت، کیره‌ك توگل. باری بر مین ایندی آنی آنسزده آیرام.

حضرت — خیرلی بولسون ایندی آلایسه. شریعتده طلاقنك بر نیچه تورلیسی بار. یعنی مثلا طلاق حسن بار، بدعی بار. قایسی بله آیراسز؟

احمد جان — طوب طوری آیرام. همه‌سی بله‌ن‌ده آیرام. منه بو خاتون میندن طلاق، طلاق، طلاق!

حضرت — طوقتا ئلی موللاکم، نیچه طلاق بله طلاق قیلدك!

احمد جان — مك طلاق بله مك!

حضرت — آلای دیب ئه‌یتمه. میتریکه‌گه مك دیب یازوب بولمی. آنك ایك کوبی اوچ طلاق.

احمد جان — یاری، یاری، سزنك چه بولسون. اوچ طلاق آلایسه.

حضرت — مهری بیرلگانمی؟ عدت نفقه‌لری بیرله‌چکمی؟

احمد جان — بیرله‌چك، بیرله‌چك. بارسی‌ده بیرله‌چك. تیك تیزره‌ك کوزمدن گنه یوغالسون. ئه‌نه همه نرسه‌سن حاضروك تویه‌سن‌ده آلوب کیتسون.

حضرت — یاری آلای بولسه. (یازا.) ئه‌یده‌گز شاهدلر قول قویگز ئلی. (قول قویالر.) یاری تمام بولدی ایندی، مین قایتام. (احمد جان صدقه بیره). یاری الله اکبر. خیرلیگه بولسون. (چغا باشلی). ئه اونتوب کیته‌رمن ایکان،

میتریکه آقچه‌سی آلماغانمن. اوتوز تین بیرگز ئلی. آنی بزدن صابرانیه برده قالدرمی صوراب آلا.

احمد جان — مه حضرت، مه.

حضرت — یاری خوش صاو بولگز! (چغا باشلی).

احمد جان — طوقتاگز ئلی حضرت، چقمی طورگز. اوز کوز آلدگزده بار نرسه‌سن تویه‌ب آلوب کیتسون. صوگندن میگا بلاسی بولماسون. ئه‌یده فتحی، صفا، احمدی، بارگز نرسه‌لرن چغارگز. (مغلفه بله سروی جمالغه) بارگز بار، ڤون اویمدن! (نرسه‌لرنی طاشیلر).

مغلفه — (سروی جمال یانینه کیلوب) ئه‌یده‌سه‌ربی، جانم، بغرم، کیتیك موندن.

احمد جان — هی یوزی قارالر، جهنملکلر!

حضرت — چو موللا احمد جان، آلای قاتی ئه‌یتمه.

احمد جان — نیچك ایتوب ئه‌یتمه‌سکه کیره‌ك حضرت. یوراگمه قان اورناشدرالر بیت!

(مغلفه سروی جمالنڭ باشینه شالن بورکاتوب، قولتقلاب آلوب چغا. سروی قزغانچ طاوش بله یغلاب، آبونا آبونا چغوب کیته‌لر).

احمد جان — قهر صوقغانلر، بدبختلر، لعنتلر، مگکوالك ایگولك کورمه‌گز!

(بتون نرسه‌لرنی طاشوب بتره‌لر).

حضرت — خوش ایندی موللا احمد جان، مین کیتیم. الله صبرلق بیرسون.

احمد جان — خوش حضرت، خوش! (اوزاتا. ایشکدن

فتح‌الرحمن کره) اوف الله ! کوچکه قوتلدم . منه سین بدبختلر ئه؟ ئلی یاری سین یاخشیلق ایتوب خط یازدڭ . اگر سین بلدرمه‌گان بواساڭ عمرم بوینه بلمیچی شول اورام سبرکیسی بله عمرمنی اوزدرغان بولور ایدم بیت. سینڭ خطکنی آلغاچ خفامدن اوچ کون اچنده اون یللق قارتایدم. رحمت، فتح‌الرحمن سیڭا، رحمت! مینی‌زور بلادن قوتقاردڭ . سینی نیچکگنه ایتدروب صیلیم ایکان ایندی.

فتح‌الرحمن — یوق احمدجان، کیره‌کمی، مین صیلانو اوچون، یا بولماسه آقچه اوچون بو اشنی اشله‌مه‌دم. باری تیك آلارنڭ بوز قارالقلری دنیاغه چقسون دیب، الله رضاسی اوچون، اشله‌دم.

احمدجان — رحمت فتح‌الرحمن، رحمت!

(انوار تەرەزەدن سیکروب کروب، ایشکدن یوگروب چغوب کیته).

احمدجان — (انوارنی کوروب) های یوزی قارا، بدبخت! طوت!

فتح‌الرحمن — طوت! سیپ!

(آرتندن قووا چغالر).

پرده

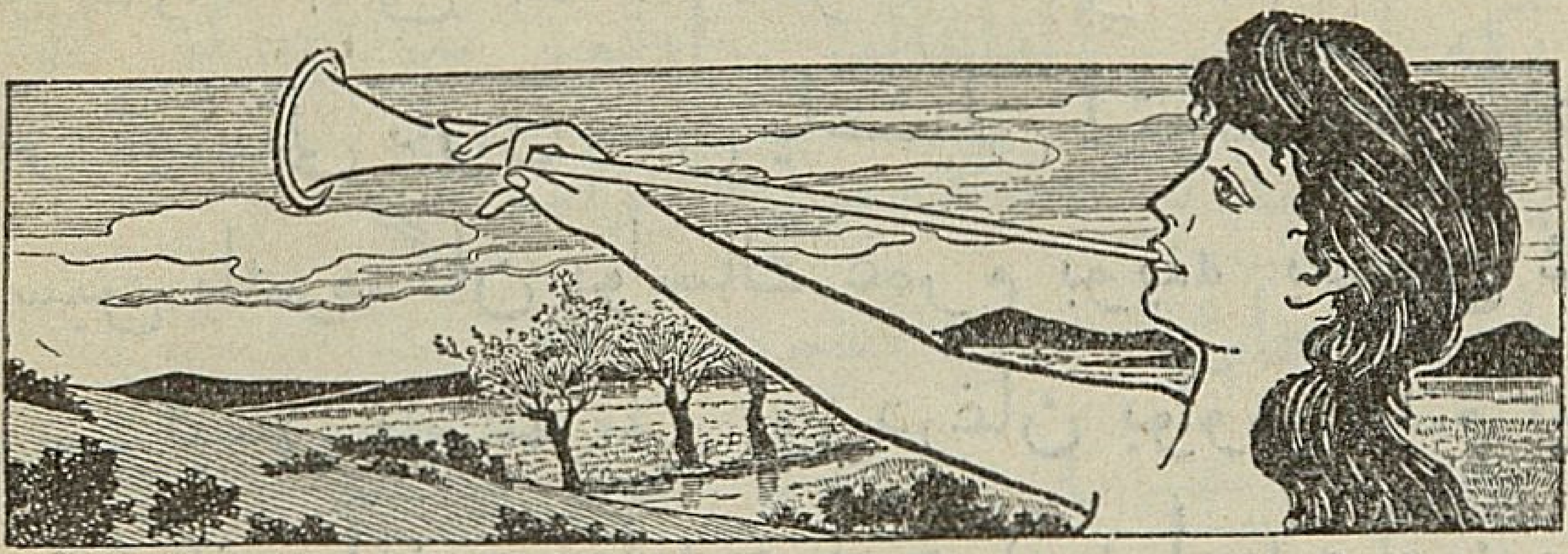

اوچنچی پرده

سروی جمالنڭ كۋارتیری. اورتاچه‌غنه ایتوب جیشدرلغان. ایكی یاقده ته‌ره‌زه. پرده آچلغانده سروی جمال چاچن طاراب اوطرا.

برنچی كورنش

سروی جمال یالغز.

سروی جمال — (اوز آلدینه سویلی)، آیراغانمه نیچه‌كونلر بولدی، هیچ بر یاقتی دنیا كورگانم یوق. آیاق آتلاب اورامغه چقسام، كم گنه كورسه آرتمدن بارماق بله‌ن تورتوب كورسه‌توب مینی سویله‌ب قالالر. حاضر مینی كشی‌گه ایسه بله‌وچیلرده قالمادی. آش صو كورگان دوست ایشلرم باری‌ده میندن قاچوب بتدیلر. همه‌سی قرن كوز بله‌ن قاریلر. مینی مجلسكه چاقرونی زور گناه دیب بله‌لر. مغلفه بله انواردن باشقه بوصاغامنی آتلاب كرگان كشی یوق. بوندی آور كونلر، حاضرگی شیكللی قورقنچ كیچلر باشمدن اوته‌چه‌گن بلگان بولسام اورنمدن‌ده قوزغالماغان بولور ایدم. بو اشكه مغلفه‌گنه سببچی بولدی. انوارغه بارورغه

اول قوتورتدی. کم بله، بلـکه مین انوارغه بارغاچ بختلی‌ده بولورمن. اما حاضرگیسی بیك کوڭلسز. ایرته طورام، تیره یاق طب طن. اویده میندن باشقه بر جان ایه‌سی یوق. کوڭلگه ئاله نیندی آورلق کیله. بتون گاوده‌مه طاش طاقغان شیکلی بولا. تگنده‌ده باری بر یالغز ایدم، شولای‌ده بولسه نیدن‌در کوڭلده بر یکـگللك بار ایدی. آروب طالوب کوننی اوزدراسڭ، آنڭ اوستینه کیچکه کرگاچ کوزگه هیچ بر یوقی کرمی. باش‌قه ئلله‌نیندی اویلر توشه. کوز آللری بر یاقترا، کیله‌چکده بیك زور شادلقلر، ئلله‌نیندی راحتلر بولور توسلی طویولا. صوڭندن بر قارانغیلانا، بتون دنیانی قـارا بولوط قابلاب آلغان توسلی بـولا. بتون یاتقان اورنلرم بله ئلله قایده توبه‌نـگه تابا، بیر آستینه، قارانغیغه توشوب کیتـکان شیکلی بولا شولای ایتوب آزابلا با طورغاچ کوچکه گنه یوقوغه کیته‌سڭ. آنده‌ده هیچ راحت یوق. آنده‌ده ئلله نیندی قورقنچلر..... (ایشك‌شالتری. سروی‌جمال طوزغغان چاچی اوستندن یاولغن به‌یلی.) کم ایکان بو؟ یه انوار، یه مغلفه‌در. باشقه کشی مینم ایشك تیره‌سینه کیلمی.

(ایشك آچارغه چغوب کیته.)

سروی‌جمال — (اوی آلدندن) نی حال آبزی نی یوموش.

طشدن طاوش — یوموش بله کیلدم، اویگه کرگاچ ئه‌یتورمن.

سروی جمال — (ایشکدن کره کره) کم صوڭ سین؟ میڭا نیندی یوموشڭ بار؟

ایکنچی کورنش

سروی جمال، ایسرك تاتار.

ایسرك تاتار — کملگمنی کرگاچ کوررسك ئلی، آندی موندی کشی توگل، قزلر اوچون اوگفایلی کشی (تورگه تابا اوزا باشلی).

سروی جمال — (طارتنوب، قورقوب) نیندی قزلر؟

ایسرك — جه جه نازلانغان بولما ایندی، بله‌مزله‌ایندی. یه کیتر ئلی آلتینی. صاغنوب کیلدم.

سروی جمال — (قورقوب) آبزی اول نی دیگان سوز؟ نیندی آلتی؟ مینم.... مینم... بر تین‌ده آقچه‌م یوق.

ایسرك تاتار — مه،مه آقچه،بزده آقچه کوب. منه آقچه. ئلله پیروت بیر مه‌سه آلا آلمام دیب قورقاسگمی بزده آقچه بر بوقچه. مه‌آل، مه پیروت آل آقچه‌گنی. کیتر آلتینی.

(اوسته‌لگه آقچه‌لرن ارغتوب به‌ره. جرلی باشلی) .

ئه‌یده دوستلر اوطریق
اوسته‌ل آستن طوتریق
فانی دنیا ایکی کیلمه‌س
اویناب کولوب اوطریق.

سروی جمال — (بیگره‌ك قورقوب) آبزی زنهار چقسانه. مین اول آلتی دیگان سوزلرگنی بلمیم.

ایسرك تاتار — خاخاخا.. آگلادم ایندی، آگلادم. ایسرك، ایسرك. ایسرك بولسه‌ده بله اول. یاری یاری،

مه آل آل. تلەگانـگنی کیتر، سینڭ اوچون ژال توگل.
مه آل آقچەگنی تلەگان قدر آل. تلەسەڭ نرسه کیتر.
پارتۋینەی، کانیاکمی، شامپانسکیەی، مینم اوچون بارده بر.
(بر اووچ آقچه چغارب صالا). بزگه آقچەژال توگل، بز آقچەنی طابمیبز،
آقچه بزنی طابا.

سروی جمال — آبزی سز یاگلش کرگان... مین...
مین آندی کشی توگل.

ایسرك تاتار — بلەبز، بلەبز، کم ایکانـگنی، ئەنەشول
بلگان اوچون‌ده کیتسون آقچه. بزگه آقچه نی پاچوم. جه
ایندی، نرسه طاغن طوراسڭ، ئەیده بر کوڭللی گنه ایتوب
اوطریق ئلی. (طوروب سروی‌جمالغه تابا بارا باشلی).

سروی جمال — (چیتکه طارتلوب) زنهار چق یاخشیلق
بلە. کاراول قچقرام.

ایسرك تاتار — یوق یوق. قچقرما، چغام. مین سیگا
تیەیم. ئەیده بولای‌غنه اوطریق.

سروی جمال — زنهار چغکز، مین آندی کشی
توگل، مین ایر خاتونی.

ایسرك تاتار — خا خا خا. ایر خاتونی! ایرڭ ایندی
اوتوت! ئەنه قایا قالدی. (یراقغه قولن سلتەب کورسەتە).

سروی جمال — بولسون. آنسی بولماسه، مینم حاضر
ایکنچی ایرم بار.

ایسرك تاتار — بلەم، بلەم، انوارگنی‌ده بلەم، سین

انوارنڭ سویه‌رکه‌سی ایکاننی‌ده بله‌م. شول بلگانگه کوره کیلدم‌ده.

سروی جمال — (غیرتکه کیلوب) یالغانلاما، بارچق موندن.

ایسرك تاتار — انوار سویه‌رکه‌ڭ بولمیچی ئلله ایرگمی؟

سروی جمال — ایرم شول.

ایسرك تاتار — خا خا خا... ئلی اول قایچاندن بیرلی ایرڭ بولدی؟

سروی جمال — تل‌سه‌قایچاندن بیرلی. بارچق موندن.

ایسرك تاتار — خا خا خا.. نکاحگزنی کم اوقودی؟

سروی جمال — آنده سینڭ اشڭ یوق. اوقوماغان بولسه اوقورلر ئلی، سینی چاقرماسلر.

ایسرك تاتار — اوقورلر، اوقورلر. دورت خاتون اوستینه بیشنچیگه اوقورلر. سینڭ اوچون یا ڭا شریعت چغاررلر.

سروی جمال — یالغانلاما، آنڭ خاتونی دورت توگل.

ایسرك تاتار — یارار، کیلنی کیلگاچ کورربز. آخ کانالیه ئه، نیچك ئله کترگان ایکان دیگان ایدم. اول شولای ایکان. یاری مینم اوچون باری‌ده بر. بیشنچیگه گنه توگل، آلتنچیغه، یدنچیگه آلسون. (اوسته‌لدن آقچه‌لرن جیبوب کسه‌سینه صالوب) یاری گول‌صولو، خوش صاو بول. اوطرتماساڭ اوطرتماسسڭ. آقچه‌نی قو یارغه اورن‌طابلور. انوارڭ اوزاقغه بارماس. آندن صوڭ‌ده بزگه قالمی ئلله قایا کیتمه‌سسڭ ئلی. (چغوب کیته.)

اوچنچی کورنش

سروی جمال یالغز.

سروی جمال — (کیلوب اوستەل یانینه اوطروب) اوف الله! (یوراکن طوتوب) یورەکلرم سیکره، نی حال ایتیم؟ یوزی قارا، یورەکلرمنی تمام قوباردی. خور بولدم. اگر آنڭ سویلەگان سوزلری درست بولسه نی حال ایتەرمن؟ ای ربم! کشی سوزینه آلدانوب خراب بولدم. چنلابدە اگر انوار آلماسه نی حال ایتەرمن؟ ای ربم! خیرلی گەگنه قل! اورنمدن قوزغالاسمغنه قالماغان ایکان. آلداندم، کشی سوزینه قاراب آلداندم (یغلی. بر آز طوروب) یوق! اول ایسرك یوزی قارا آلدالی، انوارنڭ خاتونی یوق! آنی معین احمد جان قوتورتوب مینی مسقل ایتدرر اوچون کرتکان. یوق! مینسویەرکه توگل، مین، مین... اویناشچیدەتوگل. مین... مین... (یغلی. ایشکدن خازەین کره).

دورتنچی کورنش

سروی جمال، خازەین.

خازەین — (ایشکدن کروب) نی حال قزم، بیك سلامت کنه طوراسکمی؟

سروی جمال — (سیسکانوب کیتوب، بیتن یاولغی ایله قابلاب) آە، خراب بولدم، طاغن برسی کردی.

خازەین — قاچماقزم قاچما، مین بیت تاتار توگل قاچارغه.

سروی جمال — نی کیرەك سزگه؟

خازه‌ین — نی کیره‌ك؟ بر نرسه‌ده کیره کمی. مین بیت بو یورطنڭ خازه‌ینی. مونا ئه‌لی کۋارتیرانتکانڭ حالن بلوب چغارغه دیب کردم.

سروی جمال — (صووقغنه) یاری بیك یاخشی بلسه‌گز.

خازه‌ین — قزم، سین کرگانده ئه‌یتکان ایدڭ، «مین پارتنیخا» دیب. مین شونڭ ایچون سیڭا کۋارتیرنی آرزان بیرگان ایدم. ئه سز بیری کۋارتیرگه کشیلر کیتره‌سز ایکان. حاضر بیت بل‌سگز پالیتسه بیك استروگی. آندی سیکریتنی بارنی بلسه‌لر اشترافاوات ایته‌لر. مین آلای بولغانده کۋارتیرده طوتا آلمیم. مینم یورطم چیستنی یورط. مینم یورطده آندی اش بولماسون. آتو چغگز!

سروی جمال — (توسلری بوزلوب) خازه‌ین، مین آندی کشی توگل، مین چیسنی خانون. اول کشی مونده مینی مسقل ایده‌رگه‌گنه کرگان.

خازه‌ین — آی های، آلای بولور میکان.

سروی جمال — اول مینم بلگان طانوغان کشیم توگل. اول اوزی طوب طوغری اویگه باصدی‌ده کردی.

خازه‌ین — اهم!! اول سزنی بلمه‌گاچ طوب طوغری نیچوك اسمیت ایتوب کرسون. نو، یاری. ۋوت منه سزگه شول، موندان صوڭ اویگزگه آندی کشی کیتره طورغان بولساگز کۋارتیرنی بوشاتوگز. خوشگز! (چغوب کیته.)

بیشنچی کورنش

سروی جمال یالغز.

سروی جمال — ای ربم! نی حال ایتیم، کوز آلدمدن ئلله نیندی قارا نرسەلر اوچوب یوری. هەمەسی‌دە ئلله نیندی مین بلمەگان، مین ایشتمەگان سوزلر سویلیلر. قورقام، ئلله نیگه قورقام. بو اشلرنك آخری بردە خیر بولماس توسلی کورنە. کشیلری ئلله نیندی قورقنچ، سوزلری ئلله نیندی یەمسز. انوار تیزگنە نکاح اوقتسە، تیزگنە بو پچراق کونلردن قوتلسەم.... هی الله! (یغلی). ایچماسە مغلفە قارچق‌دە کیلمی. خیر کیلسەدە آندن‌دە بر تیینك فائدە یوق. قونارسز قارچق. کوزلری اوك ئلله نیندی قورقنچ. یوزینك اوستندە قارالر اویناب طورا. (ایشك قاغالر). کم اول آندە؟

آلتنچی کورنش

مغلفە، سروی جمال.

مغلفە — (ایشکدن کروب) مین قزم مین، کشینك ئلله نیندی وقتیدر دیب بازوب کرمیچی طوردم.

سروی جمال — ئەیدە خوش کیلەسك. مینم نیندی وقتسز وقتم بولسون. مینم ایشککە کم کیلسون.

مغلفە — کم دیسکمی؟ هی سینك شیکللی چیبەر قزلر یانینە کملر کیلمەس. کیلمەسە اوزك کیترەسك کیلمی

طورغاندر. یوق ایسه سینك بوصاغاڭه کیلوب تزله‌نوچیلر کوب بولور ایدی. ئلی منه بوگون‌گنه ئه‌پتره‌شیت بای مینی کوروب: «زنهار مغلفه ئه‌بی، شول ماتور قزك بله مینی برگنه کورشدرسه‌نه، نی آلساڭده آل، نی صوراساڭده صورا» دیدی.

سروی جمال — (توسلرن بوزوب) مغلفه ئه‌بی اول نی‌دیگان سوزك ایندی طاغی؟

مغلفه — نی دیگان سوز بولسون، ماتور کشیگه کشی قزقمی منی! انوار قزقغاننی باشقه کشی‌ده قزغور. آنك برده عیبی یوق. ئه‌پتره‌شیتنك آنك آقچه‌سی انوار نقینه قاراغانده‌ده کوبره‌ك. اول بیك مولدن اچقندرا. انوار شیکاللی صاران باقا توگل.

سروی جمال — (اوز آلدینه) آه! مونسی‌ده ئلله نیلر سویلی. بدبختلر! (مغلفه‌گه) ئه‌بی! قوی اول یوق سوزلرگنی، اویناب سویلیسگمی اول سوزلرگنی، چنلابه‌ی؟

مغلفه — برده اویناب سویله‌میم اویلاب سویلیم. نیگه آکار اول قدر شاق قاتدڭ. ئلله آنی برده دنیاده بولمی طورغان اش دیب بلدڭمی؟

سروی جمال — (قارنقی طاوش ایله) بولماس!

مغلفه — بولماس‌دی، انوار ماتور قزغه قاوشورغه یاراتقاننی ئه‌پتره‌شیت‌ده یاراتور. ئه‌پتره‌شیت‌ده انواردن برده کیم یکت توگل.

سروی جمال — ئەبی دیم، زنهار دیب ئەیتەم، شایاروب سویاەشوب کیفمنی بوزمائی، آنسزده ایندی بوکون کیفم یتەرلك بوزلدی. کوز آللرم قارانغیلانوب طورا. باشمنڭ آورتقانینه، ئەیلەنگانینه هیچ چدار حال یوق.

مغلفه — پاەمیلەدر. برەرنی یبەرەڭ حاضر بتەر.

سروی جمال — (آچولانوب، کوزلرن آلا قایتوب قاراب) نرسه دیسڭ؟

مغلفه — یوق ئەیتمیم. صالقن تیگاندر دیم. برەر کاپسول‌خین قابوب یبەرسەڭ حاضر توزەلوب کیتەر دیم.

سروی جمال — ئلله نیندی سوز ئەیتەسڭ دیب قورقوب کیتدم. ئلله نیشلەب کیفلرم کیتوب اچلرم پوشوب طورا.

مغلفه — ای قویسانه یوق سوزلرڭنی. یەب یاش باشڭ بله اچ پوشووی دیگان نرسه بولاسی ایمش. پوشسه یالغزغه پوشا طورغاندر. منه ئەپترەشیت بلەده بلشلەنسەڭ بیك کوڭللی بولور، برده اچڭ پوشماس. تیك ایکی یاەدن‌ده ایموب یاتورسڭ.

سروی جمال — (آچولانوب) نرسه دیسڭ؟ ئلل او یالمیچی یوق ایسه میڭا ایر اوستندن ایر طوتارغه قوشاسڭمی؟

مغلفه — نیندی ایر؟ ایرڭدن آیرلدڭ ایچ ایندی!

سروی جمال — نیك انوار ایر توگلمی؟

مغلفه — احمد جانڭ ایر توگل ایدیمنی؟

يارانمه ، موافق كورمك ، محبت ايتك

سروی جمال — (همان آچولانوب) زنهار ئه‌بی أچوومنی کیترمه... مین بیت... احمد جاننی یاراتمیدر ایدم.

مغلفه — انوارنی یاراتاسڭمی؟

سروی جمال — یاراتام شول، یاراتماسام آنڭ اوچون ایرمدن آیورلماس ایدم.

مغلفه — (مسقل ایتکان طاوش بله) انوارده سینی یاراتامی؟ ئلله‌نی سینی یاراتوب خاتونلقغه‌ده آلوب قویماسون طاغی!

سروی جمال — (یغلارغه یاقن طاوش ایله آچولانوب) نرسه‌گه میندن مسقل ایتوب کوله‌سڭ؟... ئلله آلماس دیب بله‌سڭمی؟

مغلفه — (همان‌ده استهزا قیلوب) کم بله، بلکه آلورده، سینڭ اوچون بلکه خاتونلرن‌ده آیورر.

سروی جمال — (قاوشی توشوب) نیندی خاتونلرن؟ نيندى : نصل

مغلفه — نیندی خاتونلرن بولسون، سینڭ شیکللوك ایکی آیاقلی، ایکی قوللی خاتونلرن.

سروی جمال — (غایت آچولانوب هم قاوشاوب) بولماس، اشانمیم!.. سین... سین... یالغانلیسڭ!

مغلفه — اشانما، اشانما، برده اشانما. سینڭ میڭا اشانوڭ هیچ کیره‌ك توگل. (اورنندن طوروب ایشکگه طابا بوورولا باشلی). بوگون اشانماساڭ ایرته‌گه، برسی کونگه، اول کوننی‌ده اشانماساڭ آنڭ ایکنچی کوننه اشانورسڭ ئلی.

سروی جمال — (قچقروب یغلی باشلاب) نیك... سین... آلای... بولغاچ... بله‌طوروب مینی... خراب... ایتدڭ!.. (یغلی).

مغلفه — (یاوز قاراولر ایله قاراب) ه، منه طاغی ایسکی آوزدن یاڭا سوز! مین‌نی اشلەب سینی خراب ایتیم.

سروی جمال — (یغلاغان هم قارنقی طاوش ایله، آیاق تیبوب) سین یوزی قارا... سین بدبخت!... سین خراب ایتدڭ. سین قوتورتماساڭ مین آیرلمیدر ایدم.

مغلفه — طاغی‌ده یوقمی! کوکلسز‌گه کولەڭ کیبیرتمیلر. هی سورلگان نرسه! مینی جلاب قورقتماقچی بولا. قورقالر ایدی‌دی سینڭ جلاوڭدن.

سروی‌جمال — بدبخت!دجال!اوبورلی‌قارچق!چق موندن بار! ژون! (دیوانغه کیلوب یغلا. یغلی).

مغلفه — چغام، چغام. قوماساڭ‌ده چغام! آچقغاچ اوزڭ اوڭ چاقروب کیترورسڭ ئلی. آوزگه‌صالغان صاری ماینی حاضر یوتا بلمەسەڭ، صوڭندن اوزڭ اوڭ تللرڭنی صالندروب‌جالمانوب‌ازلەب‌یوروسڭ ئلی. کیسکان‌ایکمەڭ کیری یابشمی اول! بر سورلگاچ ئلله قایده کیته آلماسسڭ. (طاوشن اوزگارتوب استهزا قیلوب) جلاما قزم جلاما، یوری‌گنه ئەیتدم. کیرەڭ بولغانن مینی طاشلاما، چاقرت. ئەیترەشیدن چیبەرلرن طابوب بیرورمن. خوش قزم صاو بول! (استهزا قیلوب کوله) هی هی هی! (چغوب کیته).

سروی‌جمال— بدبخت‌اوبور!دجال!(دیوانغه‌قابلانوب یغلی).

یدنچی کورنش

سروی جمال یالغز.

سروی جمال — آه! نی حال ایتیم، قایاغنه باریم! خراب بولدم! های یوره‌کم! نی حال! ایتوب بو خورلقلرغه توزیم! (یغلی). های بدبخت قارچق! باشیمه شول‌غنه جیتدی! مین... مین... شول کونگه قالدم منی؟ بولماس، بولماس! مین بو خورلقغه توزه آلمیم! اوله‌م، بته‌م. اتییم، انییم! آه، بتدم. بتدم! (دیوانغه یغلا یغلی).

سیکزنچی کورنش

انوار، سروی جمال.

انوار — (ایشکدن کیلوب کره. ایسرك).

سروی جمال — (سیسکانوب) آه! انـ...وار!

انوار — (قوللرن جه‌یوب) نی حال جانم! مینی صاغندگمی؟ کیل ماتورم کیل، کورشیك. (قوچاقلاماقچی بولا).

سروی جمال — (قوللرن اتوب) کیت. قاغلما، بولماس...

انوار — نی بولدی سیگا جانم ئه؟ ئلله اوبکه‌له‌دگمی ئه؟ ئلله مین اوزاق کیلمی طورغانغه طاشلادی دیب بلوب اوبکه‌له‌دگمی، ئه؟ کیل جانم کیل، کورشیك. (قوچاقلاماقچی بولا).

سروی جمال — کیت!.. زنهار کیت!...

انوار — چو چو، نی بولدی سیگا ئه؟ ای هی‌هی‌هی!

سروی میڭا اوبکەلەگان. سروی، سروی، اوبکەلەمە. منه سیڭا بولەك آلوب کیلدم. (کسەسندن بر طارتما چغاروب سروی جمالغەصوزا).

سروی — (طارتمانی بەرب توشروب) بوق. کیرکمی...

انوار — (طارتمانی ایدەندن آلوب، اوستەل اوستینه قویوب) یاری، یاری آلما. اوبکەڭ بتکاچ آلورسڭ. سینڭ ئلی ئلله نرسەگه کیفڭ کیتکان. ئه، طوقته منه میندە بر دارو بار، کیفنی بیك یاخشی کیتره (اوستەلـگه بر شیشه کانیاك چغاروب قویا.) منه مونسی آوز تملیلەتورگه کامفیت. (برطارتمه کانفیت چغاروب قویا). منه بو کیفنی بیك یاخشیلاتا قایا اوزڭەده بر استاکان بیر ئلی، اچوب یبەریك. کیفڭ کیلسون.

سروی جمال — انوار!....

انوار — نرسه دیسڭ جانم؟ (یانینه کیلوب قوچاقلاماقچی بولا)

سروی جمال — (تورتوب یبەروب) کیلمه. زنهار تیمه.. انوار... ئەیت، درستن ئەیت....

انوار — نرسەنڭ درستن؟

سروی جمال — سینڭ... سینڭ.. نیچەخاتونڭ بار؟

انوار — هی! یوقغه بورچولاسڭ ایکان. قوی ئلی زنهار یوق سوزلرڭنی. ئەیده اوطر ئلی. منه بوشەب نرسەنی بر،رنی یبەریك ئلی. (شیشەدن استا کانغه صالا).

سروی جمال — (غایت قاوشاب) انوار دیم، جانم.. ئەیت... زنهار ئەیت.

انوار — (التفاتقه آلماغان بولوب، اوسته‌ل یانینه اوطروب) ئه‌یل‌دیم، اچیك ئلی. آندی یوق بار سوزلر نی اشکه کیره‌ك.

سروی جمال — زنهار دیم، انوار... ئه‌یت. زنهار ئه‌یت! نیچه خاتونك بار؟

انوار - (بتونله‌ی ایکنچی یاقغه قاراب اوطروب قولن سلته‌ب) کیت زنهار، یوق بار سوز بله باشمنی واتما.

سروی جمال — زنهار ئه‌یت، الله‌حقی اوچون ئه‌یت، ئلله... نیچه‌می؟

انوار — ئلله نیچه‌می؟ نی اشله‌ب ئلله نیچه بولسون. یه ایندی زنهار. ئه‌یده کوڭللی گنه اوطریق ئلی.

سروی جمال — خدای اوچون ئه‌یت نیچه؟ (انوار انده‌شمی). برگنه‌می؟ (انوار انده‌شمی). ئلله ایکاومی؟.... اوچه‌و-می؟ .. مینی آلاسکمی؟... قایچان آلاسك؟ (انوار همان انده‌شمی) ئلله.. ئلله... بتونله‌ی آلدالاب‌قنه.. یوریسکمی!.. (یغلی)

انوار — (استا کاننی آلوب اچوب) نیگه جلیسك؟... ئلله آلماسام سینی طاشلارمن دیب قورقاسکمی؟ مینم سینی گنه طویدرورلق حالم بار. منه آقچه! خاتونم اوچ بولسه‌ده....

سروی جمال — (کوزلرن زور ایتوب آچوب، آیانچ قیافتده) اوچ بولسه‌ده؟... آه... خراب بولدم! درست ایکان. آلداندم، آلداندم. بتدم! (یغلی).

انوار — نرسه‌سی آلدانغان؟ مین سینی آلدامام

انوار دیلر مینی. مینم عمرمده هیچ بر خاتوننی آلداغانم یوق. همه‌سن آلده گل ایتوب طوتام

سروی جمال — انوار... صوڭ سین مینی آلورلق بولماغاچ نیك آیرتدڭ؟ نیك آیرتدڭ؟ نیك مینی خراب ایتدڭ؟

انوار — نیچك مین آیرتدم؟ نیچك مین خراب ایتدم؟ سینی بیت ایرڭ اوزی آیوردی

سروی جمال — آلماسلق بولغاچ نیك آلدادڭ؟

انوار — مین برده آلدامادم. اوزڭ یاراتدڭ. اوزڭ ئه‌یتدردڭ. اوزڭ کورشدڭ.

سروی جمال — (اورنندن طوروب) نیچك؟ مین یاراتدم؟ مین ئه‌یتدردم؟

انوار — نیك، مغلفه آرقلی اوزڭ ئه‌یتدردڭ بیت!

سروی جمال — خدایدن بر آز قورق! الله صاقلاسن مین یات ایرگه کشی قوشوب ئه‌یتدرورگه.

انوار — ئلله مین ئه‌یتدردمی؟

سروی جمال — ئلله طاکماقچی‌ده بولاسکمی؟

انوار — ئلله میکا بلاده طاقماقچی بولاسکمی؟ میکا خاتون بتمه‌گان، کشی خاتونینه یاوچی‌یبه‌ر‌ب‌یورورگه.

سروی جمال — (آچولانوب) آلداما!

انوار — برده آلدامیم، میکا خاتون قطلغی بولغانی یوق. سین ئه‌یتدردڭ، مین قبول ایتدم.

سروی جمال — یالغان!

انوار — یالغان بولسه خیرلی بولسون. رضا بولساڭ برگه شولای طورربز.

سروی جمال — نیچك؟

انوار — نیچك بولسون، منه شولای، حاضر گیچه.

سروی جمال— ئلله میگا اویناش ایتوب طورورغه قوشاسکمی؟ ئللەمینی اویناشچڭ ایتوب طوتماقچی بولاسکمی؟

انوار — ئه نیچك کیره‌ك صوڭ سیگا؟ ئلله سینی طاغی بیشنچیگه آلیممی؟

سروی جمال— (تمام حالدن طایوب) بولماس! مین اولسه‌م .. اوله‌رمن.... اویناشچی.... بولوب طورمام.

انوار— بولماساڭ خیرلی بولسون. میگا طاغی طابلور.

سروی جمال — سز... بدبخت.. ایکان!

انوار — آنسی کمدر!

سروی جمال — آلداوچی، یالغانچی، قهر توشکان .. کشیلر ایکانسز!

انوار— اوچین موژیت بیط!

سروی جمال — موندن.. صوڭ.. مینم.. اویمه.. آیاق‌ده.. باصما..

انوار — (اورنندن طوروب) کیره‌گی‌ده یوق! دنیاده چیبه‌ر سین گنه توگل! (طارتمانی کسه‌سینه صالا). آلای بیك چه‌بچمه.

سروی جمال — الله‌نك قهری توشسون سزگه...
ییر... یوتسون... سزنی!.... (یغلی. دیوانعه یغلا).

انوار — چانچل، قادال! (کوکره‌گینه صوغوب) بوکسه‌ده آقچه بتمیچی دنیاده قز بتمه‌س! (ایشکنی قاتی یابوب چغوب کیته).

سروی جمال — آه! آه آه آه! (یغلا. طاوشی بته. بولمه قارانغیلانا. طشده کوك کوکره‌گان طاوشلر ایشتله. یاشن یاشنی.

آقتق منظره

(طشده بیك قاطی کوك کوکری. سروی‌جمال اورنندن سیکروب طوروب بر قولن ئلله قایا طابا صوزوب، چاچلری طوزغیغان حالده «آه!» دیب قچقروب بر پوچماقغه باروب پوصا. یاشن همان یالتراب کیته. سروی‌جمال ئلله‌نرسه‌دن قورقوب کیری کیری چیگنه. قارشی طرفده‌دیوارده احمد جاننك خیالی ظاهر بولا. سروی‌جمال قورقوب ایکنچی پوچماقغه‌پوصا. قوللری ایله کوزلرن قاپلی. آچی آواز ایله: «ئه‌یم، ئه‌یم کیره‌کمی! صوقما! قیناما! بارمیم! مین توگل! های!» دیب ایگگرایوب توشه. شول حالده بر آز طورغاچ سیکروب طوروب قوللرن جه‌یوب: «احمدجان! کیل! کیل! بارام! کیلم! بارام!» دیب ایده‌نگه صوزلوب یغلا. احمد جاننك صورەتی یوغالا. جیل‌صزغرا. یاشن‌یاشنی. کوك کوکری. شابرداب یاغمور یاوا‌باشلی).

پرده

احمد گرای حسنی وشرکاسی

طرفندن نشر اولنغان رومان وحکایه‌لر:

میرزا قزی فاطمه، رومان. بهاسی ۱۵ تین، پوچته ایله ۱۹ تین

دوبروۋسکی	„	„ ۲۵ „	„ ۲۹ „
یاوز لقنڭ جزاسی	„	„ ۲۵ „	„ ۲۹ „
بوران	حکایه	„ ۱۰ „	„ ۱۲ „
قهودی	„	„ ۱۲ „	„ ۱٤ „
چرکس قزی	„	„ ۱۵ „	„ ۱۷ „
فتح‌الله حضرت II	„	„ ۱۰ „	„ ۱۲ „
یارا خانم	„	„ ۷ „	„ ۹ „
چن یکتلك نرسه‌ده؟	„	„ ۷ „	„ ۹ „
میر حیدر	„	„ ۷ „	„ ۹ „
ایکی صوقبای	„	„ ۷ „	„ ۹ „
تاتار قزی	„	„ ۵ „	„ ۷ „
آلیکو یاکه چگانلر	„	„ ۵ „	„ ۷ „
یاشلر حیاتندن بر لوحه	„	„ ۵ „	„ ۷ „
عشق قربانلری . . .		„ ۷ „	„ ۹ „
کچکنه‌راشد (بالالر اوچون حکایه)		„ ۱۵ „	„ ۱۷ „
دنیاده نیچك طورالر؟	„	„ ۱۲ „	„ ۱٤ „

TÜRK TARİH KURUMU KÜTÜPHANESİ